



Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor VWS
T.a.v. griffier M. Esmeijer
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Per e-mail: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum

27 januari 2022

I.a.a.: ministerie van VWS & NZa

Betreft/ onderwerp: reactie Eerstelijnscoalitie uitvoering Jaarverantwoordingsplicht Commissiedebat zorgfraude 3 februari

Geachte leden,

Op donderdag 3 februari a.s. vindt het commissiedebat zorgfraude plaats in de Tweede Kamer. Op de agenda staan twee brieven met betrekking tot de jaarverantwoordingsplicht voor zorgaanbieders, punt 6 t/m 8. De jaarverantwoordingsplicht is een van verplichtingen die voortvloeit uit de nieuwe Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) die op 1 januari van dit jaar is ingegaan. Hiervoor vraagt de Eerstelijnscoalitie (LHV, KNMT, KNMP, KNGF, NVM - mondhygiënisten, ONT, InEen, LVVP, NVvP en KNOV) uw aandacht.

Schuivende doelen

Het doel van de Wtza is onder meer fraude in de zorg tegengaan. De Eerstelijnscoalitie onderschrijft het belang van het tegengaan van fraude in de zorg maar constateert samen met het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) dat de *doelen* van deze nieuwe wet door de jaren heen zijn verschoven:

2017: toezicht op kwaliteit van zorg

2018: fraudetoezicht

2019: effectieve, rechtmatige en doelmatige zorg

2021: maatschappelijke verantwoording van publieke middelen.

Als gevolg van het amendement Ellemeet c.s. Wtza moeten alle zorgaanbieders verantwoording afleggen over de besteding van publieke gelden. In het amendement Ellemeet c.s. is ook het volgende bepaald *“dit amendement heeft vrijwel geen invloed op de regeldruk voor zorgaanbieders. De regeldruk zal beperkt zijn, omdat aanbieders al een financiële verantwoording naar de belastingdienst sturen.”*

Een heldere opdracht van uw Kamer, maar in de uitvoering schieten we nu het doel voorbij: de opgestelde regels inzake de jaarverantwoordingsplicht zijn namelijk niet proportioneel met als gevolg onaanvaardbare extra regeldruk. De regeling zadelt kleine zorgaanbieders elk jaar met uren extra administratie op. En dat terwijl het beoogde doel - fraude tegen gaan - er niet mee gediend is.



Impasse Eerstelijnscoalitie NZa en ministerie van VWS

De Eerstelijnscoalitie heeft vele gesprekken gevoerd met de NZa en het ministerie van VWS over de uitvoering van de jaarverantwoordingsplicht. Het ministerie van VWS was tot op heden niet bereid, ondanks de motie¹ die met een ruime meerderheid werd aangenomen, om met de regeling terug te gaan naar de tekentafel. Er kan alleen nog gesproken worden over de uitvoering. Daarnaast is de NZa niet bereid tot onze spijt om alle noodzakelijke informatie te delen voor het bestuurlijk vaststellen van de vragenlijst. Als Eerstelijnscoalitie zetten we vraagtekens bij de legitimiteit van de NZa om structureel een uitvraag te doen onder zorgaanbieders. We moeten helaas constateren dat de gesprekken tussen VWS, de NZa en de Eerstelijnscoalitie zich op dit moment in een impasse bevinden. Zodoende wenden wij ons tot u.

Disproportionele administratieve belasting kleinschalige zorgaanbieders

Wat betekent de jaarverantwoordingsplicht concreet? Zorgaanbieders moeten jaarlijks - naast het aanleveren van de financiële jaarcijfers - 2 vragenlijsten invullen, één opgesteld door VWS (openbaar), de ander door de NZa (niet-openbaar). Als Eerstelijnscoalitie zijn we verbaasd over de omvang (disproportioneel zonder onderbouwing), uitstraling (fraude & wantrouwen) en aard van de vragenlijst (deels niet in te vullen of met heel veel inspanning).

Het amendement had alleen betrekking op de financiële jaarverantwoording op basis van informatie die reeds voorhanden zou zijn, zoals bij de belastingdienst. Het amendement had niet tot doel het uitrollen van twee nieuwe uitgebreide vragenlijsten over de gehele zorg.

Ook het ATR heeft ons nog eens bevestigd dat een regeling wordt vastgesteld waarvan nut en noodzaak onduidelijk is en die disproportioneel is qua administratieve lasten. Bovendien is hen nooit gevraagd het regelgevend kader in zijn geheel te beoordelen terwijl zij wel hebben aangegeven dit van belang te vinden.

Regeldruk en weglopen zorgpersoneel

In het debat over de regeringsverklaring gaven meerdere Kamerleden aan dat de regeldruk in de zorg al vele jaren een groot probleem is. Terecht, de regeldruk moet omlaag. Regeldruk is één van de belangrijkste redenen waarom zorgpersoneel de zorg verlaat. Bij huisartsen, tandartsen en verloskundigen zien we dat het praktijkhouderschap steeds minder aantrekkelijk wordt gevonden als gevolg van excessieve administratieve lasten. Zo bleek uit een recent Nivel rapport dat de cliëntgebonden tijd voor verloskundigen met een praktijk in drie jaar tijd met 11 procent per cliënt is afgenomen. En dat een groot deel van de verloskundigen stopt vanwege regelgeving, werkdruk en werkplezier. Ook staat in het werkplan 2022 van de Inspectie dat *“onder huisartsenpraktijken, in de ambulancezorg, in de mondzorg en geboortezorg ziet de IGJ de beschikbaarheid in sommige regio's minder worden. Dit levert risico's op voor patiëntveiligheid en kwaliteit van zorg.”*

Uw Kamer vroeg of de minister ervoor kan zorgen dat overbodige bureaucratische regels zo snel mogelijk weer verdwijnen, zodat zorgmedewerkers weer tijd hebben voor de handen aan het bed en het voor nieuwe mensen weer aantrekkelijk wordt om in de zorg te gaan werken.

¹ Motie van de leden Aukje de Vries en Van den Berg, 35 830 XVI nr. 14



Het antwoord van de minister-president was helder: de VWS ministers Kuipers en Helder moeten de komende regeerperiode de regels en bureaucratie in de zorg fors verminderen: "Ze hebben het gezag in hun sector om dat realiseren."

Een mooie oproep van het Kabinet. En u kan direct het verschil maken door onnodige administratieve lasten niet in te voeren.

Ontregel de zorg: u kunt nu het verschil maken

U kunt als Tweede Kamer het kabinet opdracht geven direct gevolg te geven aan dit mooie voornemen door de jaarverantwoordingsplicht uit te stellen. Dat voorkomt dat een groep van 28000 kleinschalige zorgaanbieders anders begin 2023 voor de eerste maal (openbaar) jaarverantwoording moet afleggen terwijl zij reeds aan de belastingdienst en zorgverzekeraars uitgebreid verantwoording afleggen over de zorggelden. Zorgverzekeraars en toezichthouders beschikken over ruime instrumenten om fraude op te sporen. Bijvoorbeeld door middel van declaratiecontroles, praktijkvergelijking en benchmarks, waarmee zij afwijkingen in beeld te brengen.

Wat vragen wij aan u?

- Wij vragen u om er bij de minister op aan te dringen:

De invoering van de jaarverantwoordingsplicht uit te stellen en dit jaar te gebruiken om de administratieve lasten in balans te brengen door kritisch te kijken naar overtollige wet- en regelgeving, waarbij het ATR actief wordt betrokken.

Wij vragen u voorts er bij de minister op aan te dringen via een Algemene Maatregel van Bestuur een uitzondering te creëren voor de beroepsgroepen binnen de Eerstelijnszorg (tenminste de partijen binnen de Eerstelijnscoalitie), zoals tot op heden op grond van de Wtzi het geval was.

Hoogachtend,

Erik Markus
Directeur KNMT

Paul van Rooij
Directeur LHV



Carola Groenen
Voorzitter KNOV

Eric Janson
Directeur KNMP

Heleen Post
Directeur KNGF

Anoeska Mosterdijk
Directeur InEen

Judith Veenendaal
Directeur LVVP

Ellen Bol
Directeur NVM- mondhygiënisten

Frederik Vogelzang
Directeur ONT

Janet van Keulen
Directeur NVvP